

”Dengang vi blev væk” af Det Olske Orkester

November 2012, Teater Zebu

Anmeldelse af Anne Middelbo Christensen for Børneteateravisen

(6 stjerner)

Ditte Laumanns lillesøster klamrer sig til storebrors kronhjort, når skilsmissen bliver alt for uoverskuelig i Det Olske Orkesters voldsomme og modige 'Dengang vi blev væk'. Foto: Øyvind Kirchoff

Når kærlighed er som malertape

25-11-2012

Forældrene i Det Olske Orkesters fabelagtige og modige 'Dengang vi blev væk' tordner sammen i en skilsmisse lige så umulig, som når kronhjorte filtrer deres gevirer sammen og slås. Men børn sladrer ikke om mor og far.

FAKTA

Det Olske Orkester: Dengang vi blev væk -

Tekst og instruktion: Lotte Faarup. Koreografi: Michele Abbondanza. Scenografi: Julie Forchhammer. Lys: Jeppe Lawaetz. Lyd: Jonas Jørgensen. Det Olske Orkester. Aldersgruppe: Fra ni år (eller fra 4. klasse) Varighed: 75 minutter. Set i november 2012 på ZeBU, hvor den spiller t.o.m. 25. november 2012. Turne i 2013-14. www.detolskeorkester.dk

Kan voksne overhovedet skildre en skilsmisse fra børnenes synsvinkel? Og kan voksne skabe skilsmisseteater, der hele tiden holder fast i barnets forvirring og utryghed og håb? Det er ikke mange, der har turdet kaste sig ud i dette splittede og inficerede emne; venskab og forskellighed og død er langt hottere emner i børneteaternes verden. Men nu er dramatikeren og instruktøren Lotte Faarup altså braget igennem skilsmissemuligheden med en tekst og en iscenesættelse, der gør tilskuerne helt stille. Lotte Faarups forestilling 'Dengang vi blev væk' for Det Olske Orkester er fabelagtigt præcis og smuk – og imponerende fysisk. I formen er den akkurat lige så skrøbelig som den familie, skilsmissen rammer. Derfor er Julie Forchhammers scenografi af familiens lejlighed også kun en skitseret plantegning - med køkken og børneværelse og det hele – klistret op på gulvet med malertapestrimler. Rekvizitterne er ikke flere, end de kan være i familiens hænder og i et par flyttekasser. Selvfølgelig har storebror husket sine små kronhjortefigurer, og far har købt fyrværkeri til nytårsaften. Men der dukker også et tørklæde op, mindst lige så forræderisk, som var det i Shakespeares 'Othello' ...

Lyset følger med. Efterhånden som skilsmisens realiteter bliver barskere, skifter lyset mellem håb og mareridt i Jeppe Lawaetz' skønne, men også ensomme lysdesign. Og Jonas Jørgensen sørger for at sende både klassisk solskinsmusik og afventende jazz og skrøbelig drypminimalisme ud mod familien for at dække alle de følelser, som ungerne går igennem.

Gyserburger

Det er hård kost. Mavepine kan sagtens opstå undervejs på tilskuerrækkerne – og trangen til at ikke at ville se mer. Men alle sidder som klistret til sæderne. For forestillingen er også spækket med humor og med håb. Ikke mindst fordi familiens lillesøster hele tiden insisterer på at se det positive.

Ditte Laumann har altid været en meget fysisk spiller; hendes vilde gennembrud var i Lotte Faarups forestilling 'Blind' for Carte Blanche. Hun kan stråle, så tilskueren føler sig helt gennemlyst af hendes lykke – og hun kan visne, så tilskueren bliver helt mørk indeni.

Her er Ditte Laumann vildt sensitiv, men hun er også den i familien, der kan mærke alle de andres følelser, længe inden de selv registrerer dem. Hvem andre end Ditte Laumann kan kådt råbe: 'Der er ALTAN!' med en stolthed og en glæde, som burde kunne beskytte familien mod alt i verden.

Men sådan går det som sagt ikke i denne familie. Her spiller Øyvind Kirchhoff faderen, der vældig godt kan lide konen, indtil der dukker mere interessant overarbejde op på vejen. Kirchhoff spiller machoforknytt og elskerkonsekvent – med en overbevisende mandelogik om, at ungerne har det bedst af at kende rammerne helt klart fra starten af. Men da han tager dem med på burgerbar for at fortælle dem, at han har mødt en anden, er børnene ved at kaste op. De måtte ellers få lige, hvad de ville have. Men hvad skal de egentlig sige?

Børn sladrer ikke

Angelina Watson spiller moderen med en smilende stilhed i kroppen. Og hun danser bogstaveligt talt rundt med sin støvsuger i sit fine hjem og glæder sig til, at manden kommer hjem. Selv om moderskikkelsen måske er lovligt hjemmegående og uselvstændig sådan karrieremæssigt set, så er denne kvindes følelsesmæssige afhængighed af manden skildret overvældende troværdigt. Da manden forlader hende, bliver hendes smidige, bløde krop helt stiv, og Watson bevæger sig omkring med flere og flere flasker til trøst, som om hun bare drømmer om at forsvinde.

Derefter må Martin Noréns søn overtage rollen som manden i huset. Han ranker ryggen med sådan et ansvarsfuldt åndedrag. Han gør stemmen hård. Han bider tænder sammen. Han gør det hele. Og han har sådan brug for et kram. Men børn holder op med at være børn, når deres forældre forsvinder. Og derfor bliver alt så svært. For børn sladrer ikke om deres forældre. De tier stille – og de vil hellere lyve end sige noget grimt om mor og far.

Far eller mor?

Det er denne barnelogik, som Lotte Faarup så enestående har fået frem i sin forestilling. Eller som storebror så kækt spørger, inden verden går i stykker: 'Hvem kan du bedst lide, far eller mor?' Og lillesøster svarer ubekymret: 'Far. Han skælder aldrig ud.'

Faarups replikker er tit små billeddigte – med grufulde metaforer, der river sår op, og som får de voksne tilskukere til at krympe sig. 'Min far er en ryg,' siger hans søn. 'En ryg, der står med ryggen til.'

Det er en tilsvarende billedlig følelsesklarhed og kropslig umiddelbarhed, som den italienske koreograf Michele Abbondanza så flot har fået frem i de bevægelser og den nærhed og afstand, som opstår mellem personerne i denne familie: Med en far, der bøjer sig forover, så en mor kan læne sig bagover og blive båret. Indtil ingen bærer nogen – og selv den mindste lillesøster må tage over.

Og indtil familiens oprindelige kærlighed kun hænger sammen i en lille bitte rest af et stykke malertape.

Af: Anne Middelboe Christensen